

Podziękowania

CHOĆ KSIĄŻKA TA JEST W GŁÓWNEJ MIERZE MOJĄ WŁASNĄ ODYSEJĄ, dużo zawdzięczam pracy wielu moich kolegów i koleżanek, którzy dokonali rewolucji, o jakiej jeszcze kilka lat temu nawet nam się nie śniło. Lektura ich książek była dla mnie nieocenionym źródłem inspiracji. Chciałbym wymienić tu choćby kilkoro z nich: Joe LeDoux, Oliver Sacks, Francis Crick, Richard Dawkins, Stephen Jay Gould, Dan Dennett, Pat Churchland, Gerry Edelman, Eric Kandel, Nick Humphrey, Tony Damasio, Marvin Minsky, Stanislas Dehaene. Jeśli widzę dalej, to tylko dlatego, że stoję na barkach tych gigantów. Niektóre z ich publikacji powstały dzięki dalekowzroczności dwojga świątłych agentów, Johna Brockmana i Katinki Matson, którzy przywrócili należne miejsce literaturze popularnonaukowej w Ameryce i na świecie. Udało się im na nowo wzniecić zachwyt i podziw dla nauki w epoce Twittera, Facebooka, YouTube'a, telegraficznych newsów i reality TV – w epoce, w której wywalczone z takim trudem wartości oświecenia przeżywiają niestety upadek.

Angela Von der Lippe, redaktorka książki, zaproponowała gruntowną reorganizację rozdziałów i na wszystkich etapach pracy dzieliła się ze mną cennymi przemyśleniami. Dzięki jej sugestiom moje wywody ogromnie zyskały na klarowności.

Specjalne podziękowania składam czterem uczonym, którzy wywarli bezpośredni wpływ na moją karierę naukową: Richardowi Gregory'emu, Francisowi Crickowi, Johnowi D. Pettigrew oraz Oliverowi Sackowi.

Chciałbym również podziękować tym wszystkim osobom, którym zawdzięczam wybór medycyny i pracy naukowej i które przez wszystkie te lata miały znaczący wpływ na moje poszukiwania. Jak już wcześniej wspomniałem, nie dotarłbym do miejsca, w którym jestem dzisiaj, gdyby nie moi rodzice. Kiedy ojciec przekonywał mnie do pójścia na medycynę, podobnie radzili mi dr Rama Mani oraz dr M. K. Mani. Nigdy nie żałowałem, że uległem ich namowom. Jak bowiem często powtarzam swoim studentom, medycyna daje szerokie spojrzenie, a jednocześnie wpaja głęboki pragmatyzm. Jeśli teoria jest słuszna, stan

zdrowia pacjenta poprawi się. Jeśli jest błędna, to choćby była najbardziej elegancka czy przekonująca, pacjent poczuje się gorzej lub umrze. Nie ma bardziej oczywistego sprawdzianu trafności hipotez. Rzeczowe podejście rzutuje potem również na sposób prowadzenia badań naukowych.

Mam też dług intelektualny wobec mojego brata V. S. Ravigo, niezrównanego znawcy literatury angielskiej i telugu (zwłaszcza Szekspira i Thyagaraji). Kiedy dostałem się na medycynę, często czytywał mi fragmenty Szekspira i *Rubajaty* Omara Chajjama, które wywarły głęboki wpływ na mój rozwój umysłowy. Pamiętam, jak cytował słynną kwestię Makbeta „pełną wrzasku i wściekłości”, pomyślałem wtedy: „no tak, tu właściwie powiedziane jest wszystko”. Uświadomiłem sobie, jak ważna jest oszczędność wyrazu zarówno w literaturze, jak i w nauce.

Dziękuję Matthew Blakeslee za wielką pomoc przy redagowaniu tej książki. Ponad 15 lat temu – jeszcze jako student – pomagał mi również skonstruować prymitywny, ale skuteczny prototyp pudła z lustrem, które dało początek późniejszym eleganckim modelom z Oksfordu, wykonanym z mahoniu inkrustowanego kością słoniową (są one dostępne w sprzedaży, choć osobiście nie mam w tym żadnych udziałów finansowych). Różne firmy farmaceutyczne i organizacje dobroczynne rozprowadziły tysiące takich pudeł wśród kombatantów z Iraku i osób po amputacji na Haiti.

Mam również dług wdzięczności wobec moich pacjentów, którzy współpracowali ze mną w minionych latach. Pomimo swego przygnębiającego często położenia chcieli bezinteresownie i na miarę swoich możliwości pomóc w rozwoju nauk podstawowych. Bez nich ta książka nigdy by nie powstała. Zależy mi oczywiście na uszanowaniu ich prywatności. Dlatego wszystkie imiona i nazwiska, daty i miejsca, a w niektórych przypadkach również okoliczności towarzyszące przyjęciu pacjenta, zostały zmienione. Rozmowy z pacjentami (mającymi na przykład problemy językowe) stanowią dosłowną transkrypcję nagrań wideo, z wyjątkiem kilku przypadków, w których musiałem odtworzyć je z pamięci. W jednym przypadku („Johna” z rozdziału 2, u którego wystąpił udar mózgu spowodowany zatorom jednej z tętnic) opisałem typowy przebieg zapalenia wyrostka robaczkowego, ponieważ nie miałem dostępu do dokumentacji tego konkretnego przypadku. Sama zaś rozmowa z pacjentem została odtworzona na podstawie relacji lekarza, który się nim opiekował. We wszystkich przypadkach kluczowe objawy oraz historie chorób istotne z neurologicznego punktu widzenia przedstawiłem w możliwie najwierniejszy sposób. Zmieniłem jednak pozostałe elementy – na przykład wiek pacjenta z 50 na 55 lat lub źródło zatoru z serca na nogę – aby nawet bliscy znajomi czy krewni pacjenta nie mogli rozpoznać go na podstawie opisu.

Chciałbym w tym miejscu podziękować przyjaciółom i kolegom, z którymi przez te wszystkie lata toczyłem owocne rozmowy. Wymieniam ich w kolejności alfabetycznej: Krishnaswami Alladi, John Allman, Eric Altschuler, Stuart Anstis, Carrie Armel, Shai Azoulai, Horace Barlow, Mary Beebe, Roger Bingham, Colin Blakemore, Sandy Blakeslee, Geoff Boynton, Oliver Braddick, David Brang, Mike Calford, Fergus Campbell, Pat Cavanagh, Pat i Paul Churchlandowie, Steve Cobb, Francis Crick, Tony i Hanna Damasio, Nikki de Saint Phalle, Anthony Deutsch, Diana Deutsch, Paul Drake, Gerry Edelman, Jeff Ellman, Richard Friedberg, sir Alan Gilchrist, Beatrice Golomb, Al Gore (tak, sam prezydent), Richard Gregory, Mushirul Hasan, Afrei Hesam, Bill Hirstein, Mikhenan („Mikhey”) Horvath, Ed Hubbard, David Hubel, Nick Humphrey, Mike Hyson, Sudarshan Iyengar, Mumtaz Jahan, Jon Kaas, Eric Kandel, Dorothy Kleffner, E. S. Krishnamoorthy, Ranjit Kumar, Leah Levi, Steve Link, Rama Mani, Paul McGeoch, Don McLeod, Sarada Menon, Mike Merzenich, Ranjit Nair, Ken Nakayama, Lindsay Oberman, Ingrid Olson, Malini Parthasarathy, Hal Pashler, David Peterzell, Jack Pettigrew, Jaime Pineda, Dan Plummer, Alladi Prabhakar, David Presti, N. Ram i N. Ravi (redaktorzy *The Hindu*), Alladi Ramakrishnan, V. Madhusudhan Rao, Sushila Ravindranath, Beatrice Ring, Bill Rosar, Oliver Sacks, Terry Sejnowski, Chetan Shah, Naidu („Spencer”) Sitaram, John Smythies, Allan Snyder, Larry Squire, Krishnamoorthy Srinivas, A. V. Srinivasan, Krishnan Sriram, Subramaniam Sriram, Lance Stone, Somtow („Cookie”) Sucharitkul, K. V. Thiruvengadam, Chris Tyler, Claude Valenti, Ajit Varki, Ananda Veerasurya, Nairobi Venkataraman, Alladi Venkatesh, T. R. Vidyasagar, David Whitteridge, Ben Williams, Lisa Williams, Chris Wills, Piotr Winkielman oraz John Wixted.

Dziękuję za pomoc Laurze Seckel i Petrze Ostermuencher.

Dziękuję również Diane, Maniemu i Jai, którzy są moim niewyczerpanym źródłem radości i inspiracji. Artykuł na temat kamuflażu u płastug, który opublikowaliśmy wspólnie w *Nature*, wzbudził sensację w świecie ichtiologii.

Julia Kindy Langley zaraziła mnie pasją do naukowych badań nad sztuką.

Na koniec pragnę wyrazić wdzięczność Narodowym Instytutom Zdrowia (National Institutes of Health, NIH) za sfinansowanie większości badań omawianych w tej książce, a także prywatnym darczyńcom i mecenasom: Abe’owi Pollinowi, Herbowi Luriemu, Dickowi Gecklerowi oraz Charliemu Robinsowi.